

in het nieuws

Vijf testamenttips // **Facts & figures** Onterven // **Advies** voor ouders en kinderen over erfenis // Onderzoek naar legitieme portie

Je kinderen mee laten delen in de erfenis, of liever niet?

In een testament kun je zelf bepalen of en hoeveel je kinderen van je erven. Maar: als een kind het daar niet mee eens is, dan erft het kind toch een (groter) deel. Dit wordt de legitieme portie genoemd.

Legitieme portie, wat is dat?

In een testament kun je een kind onterven. Dit betekent dat een ouder regelt dat het kind niks uit de erfenis krijgt. Of een kind dan daadwerkelijk niks uit de erfenis krijgt, hangt van het kind zelf af. In de wet staat namelijk dat een kind recht heeft op de legitieme portie. Dit is een minimumdeel uit de erfenis van een ouder. Als een kind de legitieme portie claimt, moet een berekening worden gemaakt om welk geldbedrag het precies gaat. Deze berekeningsmethodiek is door de wet voorgeschreven.

Kinderen kunnen de legitieme portie ook claimen als ze door het testament minder erven dan het minimumdeel.

Hoe lang de tijd om te claimen?

Als een kind is onterfd, dan kan het binnen vijf jaar na overlijden van de ouder de legitieme portie claimen. Heeft het kind wel wat geërfd maar is dat minder dan het minimumdeel, dan geldt er vaak een kortere termijn en moet binnen drie maanden de legitieme portie worden geclaimd.

De erfgenamen die niet vijf jaar willen wachten of de claim wordt gelegd, kunnen het kind vragen een besluit over de legitieme portie te nemen.

Wel recht op legitieme maar moeten wachten

In een aantal gevallen krijgt een kind dat de legitieme portie heeft geclaimd nog geen geld uit de erfenis. Het geld van de legitieme portie wordt dan namelijk pas uitbetaald als de echtgenoot die de overleden ouder achterliet, ook is overleden. In sommige gevallen geldt dit ook als de overleden ouder met een partner samenwoonde, er een notarieel samenlevingscontract was en in het testament een uitstelclausule is opgenomen.

Facts & Figures Onterven

Onterven van familieleden

door verbroken familiecontact

50% broer en zus
37% zoon of dochter
27% schoon- en stiefamilie

Column van Lucienne van der Geld

Directeur van Netwerk Notarissen en als docent verbonden aan het Centrum voor Notarieel Recht aan de Radboud Universiteit Nijmegen

Vijf testamenttips

van Lucienne van der Geld, opgetekend voor AD door Johan Nebbeling

1 Vind je het belangrijk wat er na je dood met je geld en bezittingen gebeurt? Maak dan een testament en – minstens zo belangrijk – actualiseer dat regelmatig. Interesseert het je niet? Maak je dan niet druk en laat het lekker over aan de wetgever en de nabestaanden.

2 Stel jezelf de vraag: wil ik een principieel testament of een momentopname? Principieel wil zeggen dat je nadenkt over de langere termijn; bijvoorbeeld dat je kleinkinderen ook meeprofiteren van je nalatenschap. In een testament als momentopname schenk je aan die aardige buurvrouw die de laatste maanden zo goed voor je heeft gezorgd.

3 Denk in scenario's, vooral in onwenselijke of 'on-denkbare': wat als mijn dochter gaat scheiden, mijn zoon vroegtijdig overlijdt etc. Notarissen zijn experts in strategieën om de risico's van verschillende scenario's zo goed mogelijk af te dekken.

4 Wil je na je dood tot in het oneindige verder leven op Facebook, Twitter, Instagram en wat dies meer zij? Het kan nogal belastend zijn voor je nabestaanden, elk jaar weer het bericht 'feliciteer Henk met zijn verjaardag'. Neem een socialemediaclausule op in je testament, waarin je iemand aanwijst die je accounts afsluit, al dan niet met een paar mooie laatste woorden.

5 Wil je iemand onterven of de een meer schenken dan de ander? Formuleer het dan zo duidelijk mogelijk. Daarmee voorkom je onnodige rechtszaken over bedoelingen en slepende ruzies als gevolg van gekrenkte gevoelens.

Advies

Voor ouders

Als ouders geen testament maken, dan verdeelt de wet de erfenis onder meer onder de kinderen. Als een alleenstaande ouder met drie kinderen overlijdt en er is geen testament gemaakt, dan krijgt ieder kind 1/3 deel van de erfenis. Als een ouder hiervan wil afwijken, dan kan dat. Dit kan op verschillende manieren. De meest vergaande is het onterven van het kind. Dat kind krijgt dan niks uit de erfenis, tenzij deze de legitieme portie claimt. In het voorbeeld krijgt het kind dan 1/6 deel als minimumdeel. Er kan ook een andere regeling in het testament worden opgenomen. Een kind dat bijvoorbeeld al veel geschonken heeft gekregen en minder uit de erfenis moet krijgen. Of een kind dat gehandicapt is en op een andere manier al veel vermogen heeft verkregen. Er zijn ook ouders die willen voorkomen dat de erfenis moet worden 'opgegeten' door een kind dat in de bijstand zit. Er zijn verschillende mogelijkheden waarover wij u kunnen adviseren.

Voor kinderen over erfenis van hun ouders

Normaal gesproken is een notaris onpartijdig bij de afwikkeling van een erfenis. Maar u kunt de notaris ook als belangenbehartiger voor uzelf inschakelen als u bijvoorbeeld bent ontferd of minder krijgt toebedeeld in het testament van uw ouders. Wij kunnen u over uw positie in een erfenis van een ouder adviseren.

Onderzoek

Legitieme portie

Het *Algemeen Dagblad* besteedde aandacht aan het onderzoek dat Netwerk Notarissen samen met het *Centrum voor Notarieel Recht van de Radboud Universiteit* doet naar de legitieme portie. Het onderzoek richt zich op hoe het Nederlandse publiek en de Nederlandse professional die in zijn werk met erfenissen te maken heeft, naar de legitieme portie kijkt. Doel van het onderzoek is het achterhalen of de legitieme portie nog van deze tijd is. Hierbij wordt ook gekeken hoe het in andere landen is geregeld.

Wilt u meedoen met ons onderzoek?

De enquête invullen kost vijf minuten van uw tijd. Als u [hier](#) klikt komt u bij de enquête. Alvast bedankt voor het meedoen.

De informatie in deze uitgave is met grote zorgvuldigheid tot stand gekomen. De informatie is algemeen van karakter en niet van toepassing op individuele situaties en personen. Voor een persoonlijk advies kunt u contact met ons opnemen.

Dit is uitgave 2017/01 van Netwerk Notarissen. Overnemen van tekst vinden wij plezierig mits dit met bronvermelding 'Netwerk Notarissen' gebeurt. Ontwerp: blik grafisch ontwerp, Utrecht

